

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۰۰) ، آلتی آیلنی
(۱۲۰) غروشدور.

[نسخه سی ۵ غروش
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسئله موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله
یازیلر اعاده اولونماز .

الکشاف

تتمیز

اخطارات

آدرس تبدیلنده آیریمجه بش
غروش کوندربلیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
وارفوناقلی اولسی و آبونه صره
مهروسی محتوی بولمسی لازمدر .

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلریزک آدرسارینک فرالسر
جده یازلسی رجا اولنور

یاره کوندربلیدیکی زمان نه به دائر
اولدینک واضحاً بیلدیرلسی رجا
اولنور .

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته ای مجموعه اسلامی در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باس محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۱۵

۱۲ ایلول ۱۳۳۴

پنجشنبه

۶ ذی الحجه ۱۳۳۶

عدد : ۳۶۹

آغیرلغجه آلتون آلمقده اولمسی خلفای عباسیه نك علمه واربابنه ندرجه اهمیت ویرمکده اولدقلرینه بر دلیلدیر .

دولت عباسیه به معاصرویا اوندن صکره اولان حکومت اسلامیه علمه واهل علمه قارشى حرمت و تقدیر کوسستمک خصوصنده اونلردن آشاغی قالماملردیر . کوریسورزکه همدان حکمداری شمس الدوله نك ابن سینایی کندیث وزیر وطیب خاص یاپیور ، اصفهان ملکی علاءالدوله نك ریاست ووزارت موقعی ابن سینایه تخصیص ایدیور . ابوبکر الرازی (تاریخ وفاتی ، ۹۳۲) دولت سامانیه حکمدار لرینک امریله طب و کیمیایه عائد اثرلر تألیف ایدیه رک یانلرنده پک مهم بر موقع طوتیور . محمود غزنوی فیلسوف بیرونی معیتته آله رق اونکله برابر علوم و مدنیت اسلامیه بی هنده ادخال ایدیور .

اوروپا رازی وابن سینایی طائیش و آلتی عصر دن بری اونلرک آثار مهمه و نافع سندن استفاده به قویولش ایسه اسلام حکمدارلری دها اول اونلرک قیمتلری بیلمش و کندیلریغی لایق اولدقلری موقع تحیل و احترامه اصعاد ایتک صورتیله قدر شناسلقلریغی کوسترمشدیر .

عبدالعزیز چاویش

جهاد وعالم اسلام

حرب عمومیده ترکستان و بخارادن افغانستان ، هندستان و حجاز تاریقیله استانبوله سیاحت .

— ۳ —

— کابلده بولندیفکیز زمان حبیب الله خان حضرتلریغی کوره . بیلدیگیزی ؟

— دائماً دولاشمقده اولدقلری جهته پک چوق دفعه لر تصادف اولنوردی . کندیلری غایت سربستدر . هپ یالکیز کزر . علی الاکثر اوتوموبیل ایله یالکیز باشنه جمعه نمازینه کلیدی . تام نماز وقتنده کلیر ، محرابه کچر ، نماز قیلدیوردی . بر قاچ دفعه لر آرقاسنده نمازده قیلدم .

— دیمک جمعه نمازنده کندیسی امام اولیور ؟

— اوت ، اصل کابلده جامعہ کلدیکی زمان مطلقاً کندیسی امام اولیور . یالکیز جامعده دکل ، شهرده ده دائماً دولاشیر . فابریقه لر کیدر ، مکتبلره کیدر ، حتی بعضاً کندی اقربالرینک دو کون جمعیتلرینه ده کیدر مش . بوصوک وقتلرده یکی آچلمش مکتبلرک امتحانلرنده حاضر بولونیورمش . بالخاصه تورک لسانی درسلی امتحاننده بولونمیه اعتنا کوسترمیش .

— دیمک اولیورکه افغانستانده مکتبلرده تورک لسانی ده تدریس اولیور .

علمیه وجود کتیرمکه ، اعظم علمای اسلامی مقربینی میاننه ادخال ایتمکه باشلادی .

هلا کونک برادری قوبلای خان هیئت علماسندن جمال الدینی برابرنده چینه کورتوره رک اونکله ملکیتی خلقنه اسلام علم و مدنیتی ، فلسفه و قوانینی اتحاف ایتدی .

اسلامک قوه تمثیلیه سندن متأثر اولق شو وشو امتلره منحصر دکلدر . اونک قوانینی قبول و تطبیق خصوصنده تجویز قصور ایتیان هر هانکی بر امتده آثار فیض نمایان اولمقده در .

بودینک الک علوی واک باسر آتارندن بری ده قرآن حکیمک «یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم» ایتده تصریح ایتدیکی وجهله حر و مستقل یاشماق ، حاکیت اجنبیه بی قبول ایتماک مسئله سیدر . حکم قرآن ایجابجه بر مسلمان الندن کلدیکی قدر بر حکومت اجنبیه یسرفرو ایتماکله مکلفدر . دینلرینه حس صداقله مربوط اولان مسلمانلرک مدافعه حریت واستقلال یولنده کوستر دکلی شوق و تهالکک ، منشای بودر . بواساسه بناء هر مسلمان بلا قید و شرط بر جندیور . اسلامده کی جندیلمکک روحی بر جوق جهتلره ، شایع اولان معناسیله دکل ، حقیقی معناسیله «آلمان ملتاریزم» نه بکزر رسیده یالکیز اسلام ملتاریزمک معناسی دها شمولی ، دائره سی دها واسعدر . چونکله اسلامده سلاح طاشیمق ، وطنی مدافعه ایتک ، یالکیز ارککلره عائد بروظیفه دکلدر . دشمن اسفلاسی تهلککسی تحق ایتدیکی زمان وطنی مدافعه ایچون میدان مجادله به آتیلق ارکک ایچون اولدینی قدر قادین ایچون ده بروظیفه ، همه اختیاری دکل ، ارکک کی اداسنه مجبور اولدینی بروظیفه عسکریه در .

مسلمانلر اسلامک ظهوری تاریخندن اعتباراً یدنجی عصر ظرفنده تشریع ، آداب و سیاست و تجارت کی شیلرله مشغول اولدیور . دولت عباسیه دوری کلنجه منصور مأخذ علومی آراشدیرمه و بالخاصه علوم ریاضیه و فلکیه حقنده تدقیقات و تتبعاته کیریشدی . منصور عباسینک بویولده کی مساعیسنه هارون الرشیدک اوغلی مأمون پیرو اوله رق خارجدن بر جوق عالمر ، مترجلر جلب ایتدی . مکمل کتبخانلر ، مدرسه لر تأسیسنه موفق اولدی . دها اوندن اول پدیری رشید ، بیوک پدیری مهدی آسیانک هر طرفدن جلب ایتدکلی علمای انعام و التفاتلره مستغرق ایتملردی .

بومساعی معارف و روانه سایه سنده بغداد و دها بر جوق اسلام ملککلری فنون ، آداب ، سیاست ، فلسفه ، فلکیات ، ریاضیات ، طبیعیات ، موسیقی و سائر نك مهد تکامل وانتشاری اولمشدی . تاریخ اوزمان انطاکیه و حران بلده لرینک الک بیوک تدریسات طیه هر کزلردن بری اولدیغنه شهادت ایتمکده در .

هارون الرشیدک طیب خصوصیتی حسین بن یحیانک یونان لسانندن عربجه به ترجمه ایتدیکی هرائر ایچون مأموندن کتسابک

— اوت، امیر صاحب تورک لسانی تعلیماتنه چوق اهتمام اییدیور. یالکنز اوز بکتر آراسنده دکل، عموم افغانستان مکتبلرنده تورک لساننک تعمیمنه فوق العاده کرمی ویرلمکده در. ذاتاً تورک عنصری اولان اوز بک اقوامنده لسان تورکی لسان مادردر. ظن ایدهرم افغانستانده تورکجه تکلم ایدن اوز بکتر نصف درجه سنده. دکل ایسه ده یوزده قرق نسبتندن آشانی دکلدر. بخارا حدودنده «مزار شریف» حوالیسنندن تا کابله قبر مسکون اولان قبائلک کافه سی اوز بکدر. ذاتاً الک جنکاور ملت اوز بک اقوامی اولدینی جهته افغانستانده بالعموم سواری عسکری اوز بکدر. بشقه قبائل دنده پیاده و طوبچی عسکرلری اولور، اما اوز بکتر خلقة سواریدر. ذاتاً عبدالرحمن خان دائماً اوپله دیرمش: «بوتون افغانستان عصیان ایدرسه تربیه ایتک ایچون اون بیک اوز بک کافیدر.»

— عالی مکتبلر و مدرسه لرده انتظام تحت تأمین آلتشمی؟ — ظن ایدهرم جریبه مکتبلندن بشقه عالی بر مکتب یوقدر. یالکنز جریبه مکتبی وازدر. معلملری عمومیتله استانبولدن کلش تورکلردر. یکی کشاد اولنش مکتبلرک عددی بک چوق ایسه ده هب ابتدائی مکتبلردر. احتمال که بعض شهرلرده رشدی درجه سنده مکتبلرده واردر. قیز چوققلرک تعلیمنده اهمیت ویریلیور. امیر صاحب جنابلری کندی اقربالرندن برنی قیزینه او قویوب یازمق تعلیم ایتدیکی ایچون مأموریتدن طرد ایتمش. او قومق یازمق ایچون عموم کویلی اهالی بی ده بالذات تشویق ایدرمش. بعض کوی مکتبلرینک امتحاننده حبیب الله خان جنابلرینک بالذات حاضر اولدیغنی ایشتم. حتی بعض چوققلره کندی ایله مکافات و فقراسنه احسان ویردیکنی سوبله دیلر.

— افغانستانده نه کبی فابریقه ل بولندیغنی اوکره نه بیلیدیکرمی؟ — مهم اولان بیوک فابریقه ل هب اسلحه فابریقه لیدر. طوب تفک اعمال اولنیور، بن بو فابریقه لره عائد فضله بر معلومات ویره میه جکم. چونکه داخلنی کزده مسدم، یالکنز ایکی فابریقه ده دائمی اوله رق سکیز یوز عمله چالشمقده اولدیغنی سوبله دیلر.

— مملکت داخلنده تلغراف فلان بولنیورمی؟ — خاییر، تلغراف یوقدر. مهم اولان مواقعه مخصوص تلفون وار فابریقه لرده، عسکری قرارگاهلرده تلفون ایله مخابره اولنیور. سوکره اتلی پوستلر وار. غایت سریع مناقله خصوصی پوسته لرایله اجرا اولنیور. شوسه یوللری چوق و غایت مکمل اولدیغنی جهته مملکتنک هر طرفه پوسته مواصله سی اولدقجه سرعتله تأمین اولنیور.

— تربیه دینیه لری بک مکملدر. بر کره نماز عموم ایچون عادتاً مجبوریدر. بویوک، کوچوک هر کس نماز قیلار. بالخاصه عسکر آرمه سنده نماز قیلما یان یوقدر. مسکرات استعمالی و محرمات ذاتاً ممنوع اولدینی کبی، یالان سوبله مکده قطعاً یوق دینیه جک درجه ده در. فحشیات فلان قطعاً حس ایتدم. بویله شیلر غایت منکر و مستکر هدر. اخلاق هنوز یا کر بر حاله در. فساد قبولری ده آچله ماشدر. الله محافظه ایلسون.

— افغانستانده نه کبی فابریقه ل بولندیغنی اوکره نه بیلیدیکرمی؟ — مهم اولان بیوک فابریقه ل هب اسلحه فابریقه لیدر. طوب تفک اعمال اولنیور، بن بو فابریقه لره عائد فضله بر معلومات ویره میه جکم. چونکه داخلنی کزده مسدم، یالکنز ایکی فابریقه ده دائمی اوله رق سکیز یوز عمله چالشمقده اولدیغنی سوبله دیلر.

— مملکت داخلنده تلغراف فلان بولنیورمی؟ — خاییر، تلغراف یوقدر. مهم اولان مواقعه مخصوص تلفون وار فابریقه لرده، عسکری قرارگاهلرده تلفون ایله مخابره اولنیور. سوکره اتلی پوستلر وار. غایت سریع مناقله خصوصی پوسته لرایله اجرا اولنیور. شوسه یوللری چوق و غایت مکمل اولدیغنی جهته مملکتنک هر طرفه پوسته مواصله سی اولدقجه سرعتله تأمین اولنیور.

عثمانلی و ایران اتحادی

حقننده ابراهه راضیه ناظرینک بیانلی

شهر مزده انتشار ایدن فارسی (خاور) غزته سندن عیناً ترجمه و اقتباس اولمشدر:

ایران داخلیه نظارتی مستشاری اولوب ایران مشروطیتندنبرو دولت و ملتیه شایان تقدیر خدمتله ایفا ایدن؛ روسلره انکلیزلره قارشو مجاهداتده بولمق اوزره ایکی سته اقدام طهراندن عزیمت ایدرک، تدریجی صورتده بورایه مواصلتله بو آله قدر بوراده اقامت ایدن (میرزا سایمان خان) حضرتلرینک عثمانلی - ایران مناسبات و دادکارانسی حقننده نقطه نظرینی آکلامق ایچون سر محرر منری مشار الیهک نزدینه اعزام ایله دک. وقوع بولان ملاقاتی بروجه آتی عیناً درج اییدیور:

— ایران - عثمانلی مناسبات سابقه سی حقننده فکر طایلیرینی لطفاً ایضاح بیوررمیکز؟

عبدالرشید